

รายละเอียดของหลักสูตร
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา ศูนย์ท่าพระจันทร์ คณะศิลปศาสตร์ ภาควิชาประวัติศาสตร์ ปรัชญาและวรรณคดีอังกฤษ

ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อหลักสูตร

รหัสหลักสูตร : . 25390051100392

ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย : หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา

ภาษาอังกฤษ : Master of Arts Program in Buddhist Studies

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทย ชื่อเต็ม ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พุทธศาสนศึกษา)

ชื่อย่อ ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา)

ภาษาอังกฤษ ชื่อเต็ม Master of Arts (Buddhist Studies)

ชื่อย่อ M.A. (Buddhist Studies)

3. วิชาเอก

-

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 39 หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1 รูปแบบ

หลักสูตรระดับปริญญาโท ศึกษา 2 ปี

5.2 ภาษาที่ใช้

หลักสูตรจัดการศึกษาเป็นภาษาไทย

5.3 การรับเข้าศึกษา

รับเฉพาะนักศึกษาไทย

5.4 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

เป็นหลักสูตรของสถาบันโดยเฉพาะ

5.5 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563 ปรับปรุงจากหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2558

กำหนดเปิดสอนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2563 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2563

ได้พิจารณาถ้อยแถลงโดยคณะกรรมการนโยบายวิชาการ ในการประชุมครั้งที่.....2/2563.....

เมื่อวันที่.....14..... เดือน.....กุมภาพันธ์..... พ.ศ.....2563.....

ได้รับอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตรจากสภามหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่...3/2563.....

เมื่อวันที่.....20..... เดือน.....เมษายน..... พ.ศ.....2563.....

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรมีความพร้อมเผยแพร่คุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552 ในปีการศึกษา 2564

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

8.1 ครู อาจารย์ ในสถาบันการศึกษาทั้งในระดับอุดมศึกษาและต่ำกว่าอุดมศึกษา

8.2 นักวิชาการอิสระ

8.3 บรรณาธิการและนักเขียนงานด้านพุทธศาสนา

8.4 เจ้าหน้าที่สายวิชาการด้านพุทธศาสนา เช่น สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ

9. เลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อ นามสกุล และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ลำดับ	เลขประจำตัว บัตรประชาชน	ตำแหน่ง ทางวิชาการ	ชื่อ	คุณวุฒิการศึกษา/สถาบัน/ ปีการศึกษาที่จบ
1.	3102101262 xxx	ศาสตราจารย์ ดร.	วัชระ งามจิตร เจริญ	- อ.ด. (ปรัชญา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545 - M.A. (Philosophy) University of Delhi, India, 2531 - พธ.บ. (ปรัชญาและศาสนา) มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2527
2.	3710900503 xxx	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร.	มนตรี สิริโรจ นานันท์	- พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2552 - พธ.ม. (ธรรมนิเทศ) มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2542 - พธ.บ. (ศาสนา) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย, 2537

ลำดับ	เลขประจำตัว บัตรประชาชน	ตำแหน่ง ทางวิชาการ	ชื่อ	คุณวุฒิการศึกษา/สถาบัน/ ปีการศึกษาที่จบ
3.	3579900052xxx	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร.	เดโชพล เหมหน้าลอย	- พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2556 - ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549 - ศศ.บ.(สารนิเทศศาสตร์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2544 - นศ.บ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2543 - วท.บ. (เกษตรศาสตร์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2537

10. สถานที่จัดการเรียนการสอน

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์

11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

11.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

ทิศทางของเศรษฐกิจประเทศไทยในปัจจุบันตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ.2560-2564 ซึ่งยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืน และเน้นคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา สถานการณ์เช่นนี้มีผลต่อการปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสนศึกษา เนื่องจากคำสอนของพุทธศาสนามีแนวทางที่เข้ากันได้กับแนวคิดดังกล่าวได้เป็นอย่างดี

11.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

วิกฤตทางสังคมและวัฒนธรรมในอดีตทำให้ผู้คนในสังคมไทยเริ่มกลับมาให้ความสำคัญกับคุณธรรมและจริยธรรมมากขึ้น สถานการณ์เช่นนี้เป็นปัจจัยสำคัญต่อการปรับหลักสูตรวิชาพุทธศาสนศึกษาเนื่องจากคำสอนของพุทธศาสนาเน้นคุณธรรมและจริยธรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและสามารถที่จะช่วยแก้ปัญหาทางสังคมได้เป็นอย่างดี

12. ผลกระทบจาก ข้อ 11.1 และ 11.2 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

12.1 การพัฒนาหลักสูตร

เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปดังกล่าวนั้น หลักสูตรศิลปศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา พ.ศ. 2563 นี้ ได้มีการปรับปรุงรายวิชาให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและรักษาความลุ่มลึกของเนื้อหาวิชาด้านคุณธรรมและจริยธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของสาขาวิชามากขึ้น

12.2 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นสถาบันที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ มีความโดดเด่นในการพัฒนาองค์ความรู้ที่ครบถ้วนในทุกศาสตร์เพื่อการพัฒนาและการแก้ปัญหาให้แก่สังคม อีกทั้งส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณธรรมจริยธรรม มีความเป็นผู้นำและเสียสละเพื่อส่วนรวม เพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจของสถาบัน หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา พ.ศ. 2563 จึงมุ่งเน้นการบูรณาการองค์ความรู้ด้านพุทธศาสนากับศาสตร์ต่างๆ ปลูกฝังให้นักศึกษามีพื้นฐานทางปัญญา ความคิดและทัศนคติในการทำวิจัยเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัยแห่งการวิจัยของประเทศไทย

13. ความสัมพันธ์ (ถ้ามี) กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในวิทยาลัย/คณะ/ภาควิชาอื่น (เช่น รายวิชาที่เปิดสอนเพื่อให้บริการวิทยาลัย/คณะ/ภาควิชาอื่น หรือต้องเรียนจากวิทยาลัย/คณะ/ภาควิชาอื่น)

13.1 รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนโดยวิทยาลัย/คณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่น

ไม่มี

13.2 รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนให้วิทยาลัย/คณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่นต้องมาเรียน

ไม่มี

13.3 การบริหารจัดการ

ไม่มี

ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญา

หลักการและคำสอนในพุทธศาสนาเป็นวิชาการสำคัญที่จะเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับชีวิตและความจริงของสรรพสิ่งเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ความสำคัญ

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษาเป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การค้นคว้าและการวิจัยเกี่ยวกับพุทธศาสนาในสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพในสายงานที่เกี่ยวข้อง

1.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรมีลักษณะดังนี้

- 1) มีความรู้อย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับพุทธศาสนา.
- 2) สามารถค้นคว้า วิเคราะห์ และวิพากษ์ทางวิชาการด้านพุทธศาสนาอย่างเป็นระบบ เพื่อผลิตผลงานที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม..
- 3) สามารถนำความรู้ทางพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชีวิตและสังคมอย่างยั่งยืน

2. แผนพัฒนาปรับปรุง คาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จครบถ้วน ภายใน 5 ปี

การพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
● ปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสนศึกษาให้มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าที่ สกอ. กำหนด	- พัฒนาหลักสูตรโดยมีพื้นฐานจากหลักสูตรในระดับสากล - ติดตามประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ	- เอกสารปรับปรุงหลักสูตร - รายงานผลการประเมินหลักสูตร
● ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน	- ติดตามความเปลี่ยนแปลงความต้องการของผู้ประกอบการ	- รายงานความพึงพอใจในการใช้บัณฑิตของผู้ประกอบการ - ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถในการทำงาน โดยเฉลี่ยระดับดี
● พัฒนาคณาจารย์ด้านการเรียนการสอนและบริการวิชาการให้มีประสบการณ์จากการนำความรู้ไปปฏิบัติงานจริง	- สนับสนุนบุคลากรด้านการเรียนการสอนให้ทำงานบริการวิชาการแก่องค์กรภายนอก	- ปริมาณงานวิชาการต่ออาจารย์ในหลักสูตร

ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ

ใช้ระบบการศึกษาแบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

ไม่มี

1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มี

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

วัน – เวลาราชการปกติ

เรียนวันจันทร์ ถึงวันศุกร์ เวลา 8.00 น. ถึง 16.00 น.

ภาคการศึกษาที่ 1 เดือนสิงหาคม – ธันวาคม

ภาคการศึกษาที่ 2 เดือนมกราคม – พฤษภาคม

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาต้องเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2561 ข้อ 22-23 ดังนี้

ข้อ 22 นักศึกษาต้องมีคุณสมบัติทั่วไปและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

- 1) สำเร็จการศึกษาขั้นต่ำตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดหลักสูตร
- 2) ไม่เป็นผู้ป่วยหรืออยู่ในสภาวะที่จะเป็นอุปสรรคร้ายแรงต่อการศึกษา
- 3) ไม่เป็นผู้ประพฤติผิดศีลธรรมอันดีหรือมีพฤติกรรมเสื่อมเสียอย่างร้ายแรง
- 4) ต้องไม่เคยถูกคัดชื่อออกจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นเพราะมีความผิดทางวินัย ภายในระยะเวลา 10 ปี ก่อนการสมัครเข้าเป็นนักศึกษา

นอกจากคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่ง ผู้ซึ่งจะเข้าศึกษาในหลักสูตรการศึกษาใด ต้องมีคุณสมบัติเฉพาะตามข้อกำหนดหลักสูตรที่เข้าศึกษาและตามประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยการรับเข้าศึกษาด้วย

ข้อ 23 การกำหนดคุณสมบัติตาม ข้อ 22 (1) ในข้อกำหนดหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และ

เป็นผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีไม่จำกัดสาขาวิชา ทั้งในหรือต่างประเทศ จากสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรองวิทยฐานะ

การคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

- 1) ผู้เข้าศึกษาต้องผ่านการสอบข้อเขียนและการสอบสัมภาษณ์
- 2) ผู้เข้าศึกษาต้องส่งผลทดสอบภาษาอังกฤษ TU-GET หรือ TOEFL หรือ IELTS (ผลสอบต้องไม่เกิน 2 ปี นับถึงวันสมัคร)
- 3) เงื่อนไขอื่นๆ ให้เป็นไปตามประกาศรับสมัครบุคคลเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และคณะศิลปศาสตร์

2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

- 1) นักศึกษาบางส่วนขาดทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ
- 2) นักศึกษาบางส่วนยังขาดความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 2.3

- 1) เปิดสอนรายวิชาที่เกี่ยวกับภาษาอังกฤษเพิ่มเติมและแนะนำให้นักศึกษาอ่านตำราภาษาอังกฤษให้มากขึ้นในทุกๆรายวิชา
- 2) กระตุ้นและช่วยเหลือให้นักศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ให้มากขึ้น โดยเฉพาะการนำเสนอรายงานและการนำเสนอหน้าชั้นเรียน

2.5 แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี

ในแต่ละปีการศึกษาจะรับนักศึกษาปีละ 10 คน

จำนวนนักศึกษา	จำนวนนักศึกษาแต่ละปีการศึกษา				
	2563	2564	2565	2566	2567
ชั้นปีที่ 1	10	10	10	10	10
ชั้นปีที่ 2		10	10	10	10
รวม	10	20	20	20	20
คาดว่าจะจบการศึกษา		10	10	10	10

2.6 งบประมาณตามแผน

ใช้งบประมาณ ดังนี้

หมวดค่าตอบแทน	36,750	บาท
หมวดค่าใช้สอย	17,021	บาท
หมวดค่าวัสดุ	40,000	บาท
หมวดสาธารณูปโภค	43,500	บาท
รวมทั้งสิ้น	137,271	บาท

ค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษา 40,000 บาทต่อปี โดยมีการบริหารจัดการเป็นโครงการปกติใช้งบประมาณแผ่นดินประจำปี

2.7 ระบบการศึกษา

- แบบชั้นเรียน
- แบบทางไกลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก
- แบบทางไกลผ่านสื่อแพรภาพและเสียงเป็นสื่อหลัก
- แบบทางไกลทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก (E-learning)
- แบบทางไกลทางอินเทอร์เน็ต
- อื่นๆ (ระบุ)

2.8 การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชา และการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย

เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2561 ข้อ 42-45 และประกาศมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เรื่อง การลงทะเบียนเรียนข้ามหลักสูตรและการลงทะเบียนเรียนข้ามสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.2560

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

3.1 หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาศึกษา

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 39 หน่วยกิต

3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร

แผน ก แบบ ก 2 (ศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์)

1) หมวดวิชาเสริมพื้นฐาน (ไม่นับหน่วยกิต)	3	หน่วยกิต
2) หมวดวิชาบังคับ	15	หน่วยกิต
3) หมวดวิชาเลือก	12	หน่วยกิต
4) วิทยานิพนธ์	12	หน่วยกิต

3.1.3 รายวิชาในหลักสูตร

รหัสวิชา

รายวิชาในหลักสูตรประกอบด้วย อักษรย่อ 2 ตัว และเลขรหัส 3 ตัว โดยมีความหมายดังนี้
อักษรย่อ พธ./BU หมายถึง อักษรย่อของสาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา

เลขหลักหน่วย

เลข 0-2	หมายถึง	วิชาบังคับ
เลข 3-9	หมายถึง	วิชาเลือก

เลขหลักสิบ

เลข 0	หมายถึง	วิชาในหมวดวิชาความรู้พื้นฐาน
เลข 1-2	หมายถึง	วิชาในหมวดวิชาประวัติ
เลข 3-4	หมายถึง	วิชาในหมวดวิชาหลักคำสอน
เลข 5-7	หมายถึง	วิชาในหมวดวิชาประยุกต์
เลข 8	หมายถึง	วิชาในหมวดวิชาภาคปฏิบัติ
เลข 9	หมายถึง	วิชาในหมวดวิชาวิจัย

เลขหลักร้อย

เลข 5	หมายถึง	วิชาพื้นฐาน
เลข 6	หมายถึง	วิชาการระดับต้น
เลข 7	หมายถึง	วิชาการระดับสูง
เลข 8	หมายถึง	วิทยานิพนธ์

1) **วิชาเสริมพื้นฐาน (ไม่นับหน่วยกิต)** : สำหรับนักศึกษาที่ไม่มีพื้นฐาน ต้องศึกษาวิชาเสริมพื้นฐาน 1 วิชา 3 หน่วยกิต ดังต่อไปนี้

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
พร.501	การเขียนงานพุทธศาสนาเชิงวิชาการ	3 (3-0-9)
BU501	Academic Writing in Buddhism	

2) **วิชาบังคับ** : นักศึกษาต้องศึกษาวิชาบังคับ ทั้ง 5 วิชา รวม 15 หน่วยกิต ดังต่อไปนี้

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
พร.610	ประวัติพุทธศาสนา	3 (3-0-9)
BU610	History of Buddhism	
พร.630	พระไตรปิฎกและอรรถกถา	3 (3-0-9)
BU630	Tipitaka and Commentaries	
พร.640	พุทธศาสนาเถรวาท	3 (3-0-9)
BU640	Theravada Buddhism	
พร.641	พุทธศาสนามหายาน	3 (3-0-9)
BU641	Mahayana Buddhism	
พร.691	ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสนศึกษา	3 (3-0-9)
BU691	Research Methodology in Buddhist Studies	

3) **วิชาเลือก** : นักศึกษาเลือกศึกษา 4 วิชา รวม 12 หน่วยกิต ในจำนวนนี้จะต้องเป็นวิชาเลือกรหัส 700 ไม่ต่ำกว่า 1 วิชา จากรายวิชา ดังต่อไปนี้ (หรือเลือกรายวิชาจากหลักสูตรปริญญาโท ภาคปกติสาขาวิชาอื่นในคณะศิลปศาสตร์ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่ตนเองสังกัด)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
พร.613	พุทธศาสนาในประเทศไทย	3 (3-0-9)
BU613	Buddhism in Thailand	
พร.614	พุทธศาสนาในเอเชียตะวันออก	3 (3-0-9)
BU614	Buddhism in East Asia	
พร.643	พุทธปรัชญา	3 (3-0-9)
BU.643	Buddhist Philosophy	
พร.644	ตรรกวิทยาแนวพุทธ	3 (3-0-9)
BU644	Buddhist Logic	
พร.653	จริยศาสตร์แนวพุทธ	3 (3-0-9)
BU653	Buddhist Ethics	

พร.654	จิตวิทยาแนวพุทธ	3 (3-0-9)
BU654	Buddhist Psychology	
พร.655	พุทธศาสนากับสิ่งแวดล้อม	3 (3-0-9)
BU655	Buddhism and Environment	
พร.656	สตรีในพุทธศาสนา	3 (3-0-9)
BU656	Women in Buddhism	
พร.658	แนวคิดและขบวนการใหม่ทางพุทธศาสนาในสังคมไทย3 (3-0-9)	
BU658	New Buddhist Concepts and Movements in Thai Society	
พร.664	พุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์	3 (3-0-9)
BU664	Buddhism and Science	
พร.665	พุทธศาสนากับสังคมปัจจุบัน	3 (3-0-9)
BU665	Buddhism and Contemporary Society	
พร.684	กรรมฐานในพุทธศาสนา	3 (2-2-8)
BU684	Buddhist Meditation	
พร.793	พุทธศาสนาเฉพาะเรื่อง	3 (3-0-9)
BU793	Special Topics in Buddhism	
พร.794	การศึกษาโดยเอกเทศ	3 (3-0-9)
BU794	Individual Study	
พร.795	พุทธศาสนาภาคภาษาอังกฤษเพื่อการวิจัย	3 (3-0-9)
BU795	Buddhism in English for Research	
พร.796	ภาษาบาลีเพื่อการวิจัย	3 (3-0-9)
BU796	Pali for Research	
พร.797	สัมมนาพุทธศาสนา	3 (3-0-9)
BU797	Seminar in Buddhism	

4) วิทยานิพนธ์

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
พร.800	วิทยานิพนธ์	12
BU800	Thesis	

3.1.4 แผนการศึกษา

ปีการศึกษาที่ 1 ภาคเรียนที่ 1

พร. 691	ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสนศึกษา	3	หน่วยกิต
พร. 610	ประวัติพุทธศาสนา	3	หน่วยกิต
พร. 630	พระไตรปิฎกและอรรถกถา	3	หน่วยกิต
พร. 640	พุทธศาสนาเถรวาท	3	หน่วยกิต
	รวม	12	หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 1 ภาคเรียนที่ 2

พธ. 501	การเขียนงานพุทธศาสนาเชิงวิชาการ	3	หน่วยกิต (ไม่นับหน่วยกิต)
พธ. 641	พุทธศาสนamahayan	3	หน่วยกิต
พธ. XXX	วิชาเลือก 2 วิชา	6	หน่วยกิต
	รวม	12	หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

พธ. XXX	วิชาเลือก 2 วิชา	6	หน่วยกิต
พธ. 800	วิทยานิพนธ์	6	หน่วยกิต
	รวม	12	หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 2 ภาคเรียนที่ 2

พธ. 800	วิทยานิพนธ์	6	หน่วยกิต
	รวม	6	หน่วยกิต

3.1.5 คำอธิบายรายวิชา

1) วิชาเสริมพื้นฐาน (ไม่นับหน่วยกิต)

พธ. 501	การเขียนงานพุทธศาสนาเชิงวิชาการ	3 (3-0-9)
BU 501	Academic Writing in Buddhism	

วิธีการเขียนงานพุทธศาสนาเชิงวิชาการ วิธีการตั้งหัวข้อ การวางโครงร่างของเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการนำเสนอบทสรุปที่ชัดเจน รวมทั้งการพัฒนาความคิด และสร้างสรรค์มุมมองใหม่ในเชิงวิชาการ โดยให้นักศึกษาฝึกเขียนและนำเสนอโครงการวิจัย

Methods of academic writing in Buddhism, topic setting, structurization, progressing ideas and clear conclusion, including the development of ideas and academic innovation, through the practice of writing and proposing a research project.

2) วิชาบังคับ

พธ. 610	ประวัติพุทธศาสนา	3 (3-0-9)
BU 610	History of Buddhism	

ความเป็นมาและพัฒนาการของพุทธศาสนา ตั้งแต่สมัยพุทธกาลจนถึงปัจจุบัน

History and development of Buddhism in India from the time of the Buddha to the expansion of Buddhism to nearby places in Asia with particular consideration of the Buddhist influence on social change.

- พธ. 630 พระไตรปิฎกและอรรถกถา 3 (3-0-9)
 BU 630 Tipitaka and Commentaries
 ความเป็นมา ความสำคัญและเนื้อหาสาระที่เป็นหลักการแห่งพระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎกและพระ
 อภิธรรมปิฎก ตลอดจนคัมภีร์อรรถกถา และคัมภีร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
 History, significance, and content of the Buddhist principle in the Vinaya, the Sutta, and
 the Abhidhamma as well as in all related Buddhist texts.
- พธ. 640 พุทธศาสนาเถรวาท 3 (3- 0-9)
 BU 640 Theravada Buddhism
 แนวคิดที่สำคัญในพุทธศาสนาเถรวาท ไตรลักษณ์ ปฏิจจนสมุปบาท กฎแห่งกรรม และไตรสิกขา
 ตลอดจนอิทธิพลที่มีต่อแนวคิดและแนวปฏิบัติของบุคคลและสังคม
 Important thoughts and practices in Theravāda Buddhism, e.g., the Three Characteristics
 (ti-lakkṇa), the Dependent Origination (paṭṭicca-samuppāda), the Law of Karma, and the
 Threefold Training (ti-sikkhā), including their influences on other thoughts and practices of
 Buddhists.
- พธ. 641 พุทธศาสนamahayan 3 (3-0-9)
 BU 641 MAHAYANA BUDDHISM
 แนวคิดที่สำคัญของพุทธศาสนamahayan อุดมการณ์โพธิสัตว์ ตรีกาย และศูนยตา ตลอดจนอิทธิพลที่มี
 ต่อแนวคิดและแนวปฏิบัติของบุคคลและสังคม
 Important thoughts and practices in Mahāyāna Buddhism from both religious and
 philosophical perspectives as they appeared in India and the Far East, including their influences
 on other thoughts and practices of Buddhists.
- พธ. 691 ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสนศึกษา 3 (3-0-9)
 BU 691 Research Methodology in Buddhist Studies
 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย วิธีการวิจัยแบบต่างๆ การกำหนดประเด็นปัญหาที่จะ
 ศึกษา การเขียนโครงการวิจัย และการเขียนรายงานวิจัย โดยเน้นการวิจัยทางพุทธศาสนศึกษาเป็นหลัก รวมทั้ง
 การเขียนทางวิชาการ
 The methodology of basic knowledge of research, various methods of research, the
 research process, specifying a research problem, writing of research projects and reports
 especially in Buddhist Studies including academic writing.

3) วิชาเลือก

- พธ. 613 พุทธศาสนาในประเทศไทย 3 (3-0-9)
 BU 613 Buddhism in Thailand
 ความเป็นมาและพัฒนาการของพุทธศาสนาในประเทศไทย ตลอดจนความสำคัญของพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทยในแง่มุมต่างๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
 The history and development of Buddhism in Thailand as well as the importance of Buddhism to Thai society in various aspects from the past to the present.
- พธ. 614 พุทธศาสนาในเอเชียตะวันออก 3 (3-0-9)
 BU 614 Buddhism in East Asia
 ความเป็นมาและพัฒนาการของพุทธศาสนาในเอเชียตะวันออก โดยเน้น ประเทศจีน ญี่ปุ่น และทิเบต รวมทั้งความสำคัญของพุทธศาสนาที่มีต่อประเทศเหล่านั้น
 The history and development of Buddhism in East Asia with emphasis on China, Japan and Tibet including its significance to those countries.
- พธ. 643 พุทธปรัชญา 3 (3-0-9)
 BU 643 Buddhist Philosophy
 ความหมายและความสำคัญของแนวคิด คำสอน และหลักปฏิบัติของพุทธศาสนาในเชิงปรัชญาที่มีผลต่อการปฏิบัติธรรมและความพ้นทุกข์
 The meanings and significance of concepts, doctrines and practices of Buddhist philosophy that influence religious observances and liberation.
- พธ. 644 ตรรกวิทยาแนวพุทธ 3 (3-0-9)
 BU 644 Buddhist Logic
 ระบบการใช้เหตุผลตามแนวคำสอนของพุทธศาสนา หลักการอ้างเหตุผล ความสมเหตุ สมผล ข้อผิดพลาด และการแก้ไขวิธีการใช้เหตุผลตามการวิเคราะห์ในคัมภีร์พุทธศาสนา
 The system of reasoning according to the teachings of Buddhism, principles of reasoning, validity, fallacies and resolution of the method of reasoning according to the analysis of the Buddhist scriptures.
- พธ. 653 จริยศาสตร์แนวพุทธ 3 (3-0-9)
 BU 653 Buddhist Ethics
 ทฤษฎีของจริยศาสตร์ในพุทธศาสนา ความดี ความสุข เสรีภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสังคม ตลอดจนการประยุกต์กับปัญหาจริยศาสตร์ร่วมสมัย
 The theory of Buddhist ethics, goodness, happiness, freedom and the relationship between an individual and society as well as its application to contemporary ethical issues.

- พธ. 654 จิตวิทยาแนวพุทธ 3 (3-0-9)
 BU 654 Buddhist Psychology
 ทฤษฎีจิตวิทยาในพุทธศาสนา โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับปรมัตถธรรม โดยเปรียบเทียบกับหลักการของนักจิตวิทยาตะวันตก
 Psychological theory in Buddhism, particularly its doctrines of the Ultimate Reality, by comparison with the principles of Western psychologists.
- พธ. 655 พุทธศาสนากับสิ่งแวดล้อม 3 (3-0-9)
 BU 655 Buddhism and Environment
 หลักคำสอนและแนวคิดของพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์และส่งเสริมสภาพแวดล้อม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ
 Doctrines and concepts of Buddhism relating to the conservation and promotion of the environment including the relationship between humans and nature.
- พธ. 656 สตรีในพุทธศาสนา 3 (3-0-9)
 BU 656 Women in Buddhism
 ความเป็นมาและพัฒนาการของสถานภาพและบทบาทของสตรีในพุทธศาสนา ตั้งแต่สมัยพุทธกาลจนถึงปัจจุบัน
 The history and development of the status and roles of women in Buddhism from the Buddha's lifetime to the present.
- พธ. 658 แนวคิดและขบวนการใหม่ทางพุทธศาสนาในสังคมไทย 3 (3-0-9)
 BU 658 New Buddhist Concepts and Movements in Thai Society
 แนวคิดและขบวนการใหม่ๆทางพุทธศาสนาจากกลุ่มศาสนาและสำนักต่างๆ ในสังคมไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
 New Buddhist concepts and movements from different religious groups and schools in Thailand from the past to the present.
- พธ. 664 พุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ 3 (3-0-9)
 BU 664 Buddhism and Science
 ความสัมพันธ์ระหว่างพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ การเปรียบเทียบทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์กับคำสอนของพุทธศาสนา การใช้หลักการทางพุทธศาสนาวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 The relationship between Buddhism and science, comparison of scientific theory with the teachings of Buddhism and using the principles of Buddhism to analyze problems arising from advances in science and technology.

- พธ. 665 พุทธศาสนากับสังคมปัจจุบัน 3 (3-0-9)
 BU 665 Buddhism and Contemporary Society
 ความสัมพันธ์และผลกระทบระหว่างพุทธศาสนากับเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม ในสถานการณ์ปัจจุบัน
 The relationship and impact between Buddhism and the economy, politics and society in the current situation.
- พธ. 684 ธรรมเนียมปฏิบัติในพุทธศาสนา 3 (2-2-8)
 BU 684 Buddhist Meditation
 หลักการและวิธีการปฏิบัติกรรมฐานทั้งแบบสมถะและวิปัสสนา ที่ปรากฏในพระไตรปิฎก อรรถกถา และ
 แนวการสอนของสำนักต่างๆ
 Principles and methods of practice of samatha and vipassanā meditations in the
 Tipiṭaka and its commentaries as well as the teachings of the various meditation schools.
- พธ.793 พุทธศาสนาเฉพาะเรื่อง 3 (3-0-9)
 BU 793 SPECIAL TOPICS IN BUDDHISM
 หัวข้อที่น่าสนใจหรือประเด็นถกเถียงที่สำคัญทางพุทธศาสนาในสมัยปัจจุบัน โดยอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้
 กำหนดหัวข้อ พร้อมให้คำแนะนำและควบคุมการค้นคว้าวิจัย
 A research-oriented study dealing with interesting topics or controversial issues in
 contemporary Buddhist studies under the assignment, advice and guidance of the instructor.
- พธ.794 การศึกษาโดยเอกเทศ 3 (3-0-9)
 BU 794 Individual Study
 หัวข้อทางพุทธศาสนาที่นักศึกษาแต่ละคนมีความสนใจเป็นพิเศษ โดยอาจารย์เป็นผู้ควบคุมการ
 ค้นคว้าวิจัย
 A research-oriented study dealing with student's most interesting topic in Buddhist
 studies under the advice and guidance of the instructor.
- พธ. 795 พุทธศาสนาภาคภาษาอังกฤษเพื่อการวิจัย 3 (3-0-9)
 BU 795 Buddhism in English for Research
 แนวคิดทางพุทธศาสนาในงานเขียนที่เป็นภาษาอังกฤษ รวมทั้งการใช้อักษรโรมันในการเขียนคำศัพท์
 พุทธศาสนาที่เป็นภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตเพื่อการวิจัย
 A Study of Buddhist concepts in English academic works including the Romanization of
 Buddhist words in Pali and Sanskrit for research.

- พธ. 796 ภาษาบาลีเพื่อการวิจัย 3 (3-0-9)
 BU 796 Pali for Research
 การอ่าน การแปล และการตีความคัมภีร์ภาษาบาลี แนวทางการค้นคว้าตำราภาษาบาลีทั้งพระไตรปิฎก อรรถกถา และคัมภีร์อื่นๆ เพื่อประกอบการวิจัย
 Reading, translation, and hermeneutics of the Pali canon and guidelines for studying in Pali texts including the Tipiṭaka, commentaries and other canonical scriptures for research.
- พธ. 797 สัมมนาพุทธศาสนา 3 (3-0-9)
 BU 797 Seminar in Buddhism
 วิเคราะห์หลักธรรม แนวคิด และหลักปฏิบัติที่สำคัญทางพุทธศาสนา โดยใช้วิธีสัมมนาและอภิปราย
 A seminar and discussion dealing with important Buddhist doctrines, concepts and practices.

4) วิทยานิพนธ์

- พธ. 800 วิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต
 BU 800 Thesis
 การสร้างโครงการวิจัยและการดำเนินการวิจัยอันก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในสาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา เขียนวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพุทธศาสนาหรือสาขาวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา และนำเสนอวิทยานิพนธ์ การเขียนรายงานวิจัยเพื่อเผยแพร่ จริยธรรมในการทำวิจัย และจริยธรรมในการเผยแพร่ผลงานวิชาการ
 Conducting the research process and developing a research project that contributes to a new body of knowledge in Buddhist studies. Writing and presenting a thesis in Buddhism and other related fields. Writing a research paper for the publication. Research ethics and ethics about research publication.

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน หรือการฝึกปฏิบัติ)
ไม่มี
5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์
- 5.1 คำอธิบายโดยย่อ
- หลักสูตรมี 1 แผนการศึกษา คือ แผน ก แบบ ก 2 แผนศึกษารายวิชา และทำวิทยานิพนธ์
วิทยานิพนธ์ : การสร้างโครงการวิจัยและดำเนินการวิจัยอันก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในสาขาวิชาพุทธศาสนศึกษาและนำเสนอวิทยานิพนธ์ การเขียนรายงานวิจัยเพื่อเผยแพร่จริยธรรมในการทำวิจัยและจริยธรรมในการเผยแพร่ผลงานวิชาการ
- 5.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้
1. คิดอย่างมีวิจารณญาณและอย่างเป็นระบบ
 2. สามารถสืบค้น ตีความและประเมินข้อมูลต่างๆ เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์
 3. สามารถรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาและความต้องการ
 4. สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะกับการแก้ไขปัญหาในวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม
- 5.3 ช่วงเวลา
ภาคการศึกษาที่ 1 และ 2 ปีการศึกษาที่ 2
- 5.4 จำนวนหน่วยกิต
12 หน่วยกิต
- 5.5 ข้อกำหนดการทำวิทยานิพนธ์
- 5.5.1 การทำวิทยานิพนธ์ (แผน ก แบบ ก2)
- (1) นักศึกษาจะจดทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ได้ เมื่อศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ภาคการศึกษาปกติ และจะต้องมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต โดยมีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00
 - (2) นักศึกษาต้องทำวิทยานิพนธ์เป็นภาษาไทย
 - (3) หลังจากจดทะเบียนทำวิทยานิพนธ์แล้ว นักศึกษาต้องเสนอเค้าโครงวิทยานิพนธ์ต่อคณะกรรมการโครงการปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา เพื่อให้คณบดีคณะศิลปศาสตร์แต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และกรรมการวิทยานิพนธ์ รวมไม่น้อยกว่า 3 ท่าน ซึ่งจะให้คำแนะนำนักศึกษา รวมทั้งสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ และสอบวิทยานิพนธ์
 - (4) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.)
- 5.5.2 การสอบวิทยานิพนธ์
- (1) อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.)
 - (2) นักศึกษาจะสอบวิทยานิพนธ์ได้เมื่อสอบภาษาต่างประเทศผ่านแล้ว

(3) การสอบวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ และการสอบวิทยานิพนธ์ที่จะได้ผลระดับ S ต้องได้มติเป็นเอกฉันท์จากคณะกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์

5.6 การเตรียมการ

- 1) นักศึกษาลงทะเบียนรายวิชา พธ.501 การเขียนงานพุทธศาสนาเชิงวิชาการ เป็นวิชาเสริม พื้นฐานโดยไม่นับหน่วยกิต ให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการเขียนงานพุทธศาสนาเชิงวิชาการ วิธีการ ตั้งหัวข้อ การวางโครงร่างของเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการนำเสนอบทสรุปที่ชัดเจน รวมทั้ง การพัฒนาความคิด และสร้างสรรค์มุมมองใหม่ในเชิงวิชาการ โดยให้นักศึกษาฝึกเขียนและ นำเสนอโครงการวิจัย และหากมีพัฒนาการที่เด่นชัดก็จะมี การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์เพื่อให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์แก่นักศึกษา
- 2) เนื้อหาวิทยานิพนธ์ต้องเป็นหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาโดยมีรายงานที่ต้องนำส่งตาม รูปแบบและระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด
- 3) นักศึกษาจะต้องทำวิทยานิพนธ์ภายใต้การแนะนำและควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ โดยให้คณะแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อบำบัดหน้าที่แนะนำการเขียน วิทยานิพนธ์สำหรับนักศึกษาปริญญาโทบัณฑิต

5.7 กระบวนการประเมินผล

5.7.1. การสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์

กระทำโดยวิธีการนำเสนอในที่ประชุมและสอบปากเปล่า โดยอาจารย์ผู้สอบเค้าโครง วิทยานิพนธ์ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำ และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน อาจารย์ประจำและ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกดังกล่าว ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอก หรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำ วิจัยที่มีส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจเป็นกรรมการ สอบวิทยานิพนธ์ได้ แต่ต้องไม่เป็นประธานกรรมการและต้องเข้าสอบวิทยานิพนธ์ด้วยทุกครั้ง

5.7.2 การสอบวิทยานิพนธ์

กระทำโดยวิธีนำเสนอในที่ประชุมและสอบปากเปล่า โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์เป็น กรรมการชุดเดียวกันกับคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ซึ่งการแต่งตั้งกรรมการเพิ่มเติมหรือ เปลี่ยนแปลงกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ จะกระทำได้เฉพาะกรณีที่มีเหตุจำเป็น

การดำเนินการสอบวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2561 และระเบียบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยวิทยานิพนธ์ สาร นิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ พ.ศ. 2559 โดยคณะศิลปศาสตร์ จะตั้งกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อย่างน้อย 3 คน โดยต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมหาวิทยาลัยเป็นกรรมการอย่างน้อย 1 คน และประธาน

คณะกรรมการต้องไม่ใช่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม โดยการสอบวิทยานิพนธ์ที่จะได้รับผล ระดับ S ต้องได้มติเป็นเอกฉันท์จากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

การประเมินความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2561

หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

การวัดผล ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2561 ข้อ 33, 46, 48, 55, 60, 69-74, 80-81

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

2.1 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษา

1) กำหนดให้มีการทวนสอบในระดับรายวิชา โดยคณะกรรมการโครงการปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 เป็นผู้ดำเนินการทวนสอบ

2) สุ่มคัดเลือกรายวิชาตามเกณฑ์การคัดเลือกที่คณะกรรมการโครงการปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา กำหนด

3) ดำเนินการทวนสอบโดยตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนตามรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) และตรวจสอบการให้คะแนนข้อสอบ รายงาน โครงการงาน กิจกรรม

2.2 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

กำหนดการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จโดยดำเนินการต่อไปนี้

1) สสำรวจภาวะการดำเนินงานทำของบัณฑิต

2) สสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

3) สสำรวจระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิต

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

3.1 ได้ศึกษาลักษณะวิชาต่างๆ ครบตามโครงสร้างหลักสูตร และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 39 หน่วยกิต

3.2 ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 (จากระบบ 4 ระดับคะแนน)

3.3 ได้ค่าระดับ P (ผ่าน) ในการวัดผลวิชาเสริมพื้นฐาน

3.4 ได้ค่าระดับ P (ผ่าน) ในการสอบภาษาต่างประเทศตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือศึกษาและสอบผ่านวิชา มธ. 005 ภาษาอังกฤษ 1 และ มธ. 006 ภาษาอังกฤษ 2

3.5 เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่คณะแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

3.6 ต้องได้ระดับ S (ใช้ได้) ในการสอบวิทยานิพนธ์ และนำเสนอวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ตามประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ พ.ศ. 2559

3.7 ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการอุดมศึกษา เรื่องหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการโดยบทความฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ดังกล่าว

3.8 ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่คณะและมหาวิทยาลัยกำหนด

3.9 ชำระหนี้สินทั้งหมดต่อมหาวิทยาลัยครบถ้วนแล้ว